

**ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ
ΠΥΕΛΙΚΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ
&
στοιχεία Γυναικολογίας**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΙΑΤΡΑΚΗΣ

**ΑΘΗΝΑ
2023**

ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΠΥΕΛΙΚΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ & στοιχεία Γυναικολογίας

Έκδοση: 1η

© 2023 Γ. Μ. Ιατράκης

Εκδόσεις Ζεβελεκάκη

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή εν όλω ή εν μέρει ή περιληπτικά, κατά παράφραση ή διασκευή, του παρόντος έργου, όπως και των συγγραμμάτων του συγγραφέα που χρησιμοποιήθηκαν ως πηγή του παρόντος, με οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο (όπως φωτοτυπικό, ηλεκτρονικό, ηχογράφησης κ.λπ.), σύμφωνα με τον Ν. 2121/1993 και σχετικούς ή μεταγενέστερους και τους λοιπούς κανόνες ημεδαπού και διεθνούς δικαίου, χωρίς τη γραπτή άδεια του συγγραφέα (με εξαίρεση τη χρησιμοποίηση [περιορισμένων] κειμένων ως βιβλιογραφική αναφορά, με παραπομπή σε αυτό το σύγγραμμα).

Γυναικολογικά- ουρολογικά προβλήματα και υγεία του πυελικού εδάφους σε σχέση με την COVID-19

400

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΓΕΝΙΚΑ

Ο κορονοϊός του σοβαρού οξέος αναπνευστικού συνδρόμου τύπου 2 (Severe Acute Respiratory Syndrome-CoronaVirus-2 [SARS-CoV-2]) προκαλεί την «ασθένεια κορονοϊού 2019» (COVID-19 [COronaVIrus Disease 2019]).

Σε γενικές γραμμές, σε συνθήκες πανδημίας COVID-19, συστήθηκε αναβολή των ιατρικών επισκέψεων που θα μπορούσαν να αναβληθούν χωρίς κίνδυνο για την ασθενή, όπως π.χ. σε μια ασθενή με ελάχιστα ύποπτα ευρήματα στη μαστογραφία. Συμπερασματικά, αυτή η αναβολή δεν αφορά μια ασθενή με πολύ ύποπτα μαστογραφικά ευρήματα για καρκίνο (με βάση την ταξινόμηση κατά BI-RADS). **Συγκριτικά, ως προς τις επεμβάσεις που σχετίζονται με τη λειτουργία του πυελικού εδάφους, διαπιστώθηκε ακύρωσή τους σε >80% των περιπτώσεων χωρίς σημαντικές διαφορές ανάλογα με τη γεωγραφική κατανομή. Παράλληλα, διαπιστώθηκε χρήση της τηλεϊατρικής σε >30% των προηγούμενων ασθενών με επιηρεασμό της ποιότητας ζωής τους αλλά και δυνητικά σοβαρούς κινδύνους για την υγεία τους. Συγκριτικά, στη διάρκεια της πανδημίας, οι ογκολογικές ασθενείς με τον μεγαλύτερο κίνδυνο για σοβαρές συνέπειες περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, εκείνες που ήταν: >65 ετών, εκείνες με καρδιαγγειακό κίνδυνο, πνευμονική νόσο και σακχαρώδη διαβήτη, και εκείνες που λάμβαναν κυτταροτοξική χημειοθεραπεία*. Υπολογίστηκε ότι, αν μετά την πανδημία, παρατηρηθεί αύξηση της χειρουργικής δραστηριότητας κατά**

20%, θα χρειαστούν >36 μήνες για να συμπληρωθούν οι λειτουργικές επεμβάσεις του πυελικού εδάφους που ήταν σε αναμονή (Sacco et al 2022).

Στις ασθενείς με προτεραιότητα για ενδο-νοσοκομειακή νοσηλεία θα μπορούσαν να ενταχθούν εκείνες με νεοδιαγνωσμένους καρκίνους, με υποτροπή και συμπτωματολογία που χρειάζεται επείγουσα αντιμετώπιση και εκείνες που έχουν κάποια σημαντική συνυπάρχουσα νοσηρότητα (κυρίως με καρδιαγγειακή ή πνευμονική νόσο). Απαραίτητος είναι ο προσεκτικός σχεδιασμός της χημειοθεραπείας ώστε να αποφευχθεί ή λεμφοπενία/ουδετεροπενία που θα οδηγούσαν σε επείγουσα ενδο-νοσοκομειακή νοσηλεία (SGO 2020, IGCS 2020). **Συγκριτικά, για την πλειονότητα των ασθενών με ανωμαλίες του πυελικού εδάφους, δεν υπήρξε ο χαρακτήρας του επείγοντος κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 (Kattih et al 2023).**

Σημειώνεται ότι διαπιστώθηκε υψηλή περιεγχειρητική θνητότητα μετά από εκλεκτικές χειρουργικές επεμβάσεις σε ασθενείς με COVID-19 (COVID Surg Collaborative 2020). Αυτό, ενδεχομένως, εντάσσεται στα πλαίσια του υψηλότερου «χειρουργικού κινδύνου» των ασθενών με COVID-19.

1. ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ COVID-19 ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΠΥΕΛΙΚΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ

Σημειώνεται ότι την εποχή της COVID-19,

* <https://midwiferylab.uniwa.gr/wp-content/uploads/sites/264/2020/07/gynaiko-ogkologia.pdf>

με επιτυχία εφαρμόστηκε η τηλεϊατρική σε ορισμένες ουρολογικές καταστάσεις, όπως σε ακράτεια των ούρων, σε πρόπτωση των πυελικών οργάνων, σε μη επιπλεγμένες περιπτώσεις ουρολιθίασης και σε ουρολοιμώξεις (Novara et al 2020).

Ενδεχομένως, η συχνουρία εντάσσεται στην ευρύτερη συμπτωματολογία της COVID-19 (Mumm et al 2020).

Από πρόσφατα ερευνητικά στοιχεία, διαπιστώθηκε ότι ένα μεγάλο ποσοστό των ασθενών με ακράτεια των ούρων πριν, κατά ή μετά την αποδρομή της COVID-19, παρουσιάζουν στη συνέχεια επιμονή της ακράτειας (da Silva et al 2022).

Ενδεικτικά, το (αναπνευστικό) διάφραγμα, μεταξύ άλλων, επιδρά στην ικανότητα του πυελικού εδάφους να συστέλλεται και να χαλαρώνει με τρόπο που να επιτρέπει την αποφυγή της ακράτειας. Οι ασθενείς που επιβιώνουν από COVID-19 συχνά παρουσιάζουν αδυναμία του διαφράγματος που μπορεί να οδηγήσει σε επιπλοκές του πυελικού εδάφους που σχετίζονται τόσο με υπερτονία όσο και με υποτονία των μυών του. Συχνά, αυτές οι ασθενείς νοσηλεύονται για μεγάλο χρονικό διάστημα, που μπορεί να οδηγήσει σε μακροπρόθεσμες επιπτώσεις τόσο στη λειτουργία της ουροδόχου κύστης όσο και στη λειτουργία του εντέρου (Siracusa & Gray 2020).

Γενικότερα, οι επιπλοκές από τη μακροχρόνια νοσηλεία, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν την ακράτεια των ούρων, την κατακράτηση των ούρων και τη δυσκοιλιότητα. Τονίζεται, συνεπώς, ότι οι ασθενείς που επιβιώνουν μετά από COVID-19 μπορεί να χρειάζονται ιατρική και λοιπή βοήθεια για την αντιμετώπιση της συμπτωματολογίας από το ουροποιητικό σύστημα.

Βιβλιογραφία

COVID Surg Collaborative. Mortality and pul-

monary complications in patients undergoing surgery with perioperative SARS-CoV-2 infection: an international cohort study. *Lancet* 2020, 396:27-38.

da Silva JB, Sousa A, Rocha A, Driusso P150 self-reported urinary incontinence during COVID-19 infection and after recovery: a preliminary report with brazilian survivors. *Continence (Amst)* 2022, 2:1-2.

IGCS (International Gynecologic Cancer Society). COVID-19 Resource Center 2020.

Kattih O, Battistoni V, Coughlin E, Mhaskar R, Menezes L, Greene K. Patient perceptions of urgency of their pelvic floor disorders during the COVID-19 pandemic. *Int Urogynecol J* 2023, May 16:1-12.

Mumm JN, Osterman A, Ruzicka M, Stihl C, Vilsmaier T, Munker D, Khatamzas E, Giessen-Jung C, Stief C, Staehler M, Rodler S. Urinary Frequency as a Possibly Overlooked Symptom in COVID-19 Patients: Does SARS-CoV-2 Cause Viral Cystitis? *Eur Urol* 2020, 78:624-8.

Novara G, Checcucci E, Crestani A, Abrate A, Esperto F, Pavan N, De Nunzio C, Galfano A, Giannarini G, Gregori A, Liguori G, Bartoletti R, Porpiglia F, Scarpa RM, Simonato A, Trombetta C, Tubaro A, Ficarra V, Research Urology Network (RUN). Telehealth in Urology: A Systematic Review of the Literature. How Much Can Telemedicine Be Useful During and After the COVID-19 Pandemic? *Eur Urol* 2020, 78:786-811.

Sacco E, Gandi C, Li Marzi V, Lamberti G, Serati M, Agro' EF, Soligo M; Italian Society of Urodynamics (SIUD). Extensive impact of COVID-19 pandemic on pelvic floor dysfunctions care: A nationwide interdisciplinary survey. *Neurourol Urodyn* 2021, 40:695-704.

SGO (Society of Gynecologic Oncology). Gynecologic Oncology Considerations during the COVID-19 Pandemic. Recommendations Coronavirus 2020.

Siracusa C, Gray A. Pelvic Floor Considerations in COVID-19. *J Womens Health Phys Therap* 2020, 44:144-151.